

Politiskā sistēma

Vācija ir federatīva parlamentāra republika ar daudzpartiju sistēmu. Vāciju veido 16 federālās zemes (*Bundesländer*). Vācijas valsts galva ir Vācijas prezidents jeb Bundesprezidents (*Bundespräsident*). Prezidentu ievēl Federatīvā sapulce uz 5 gadiem, bet ne vairāk kā uz diviem termiņiem pēc kārtas. Prezidents atbild par Bundestāga darbu. Prezidentam ir tiesības atlaist Bundestāgu divos gadījumos: ja Bundestāgs nespēj vienoties par kanclera kandidatūru vai pēc neuzticības izteikšanas kancleram. Prezidents izvirza kanclera kandidatūru un Bundestāgs to apstiprina. Prezidents pārstāv Vāciju starptautiski.

Likumdevēja varu īsteno parlaments - Bundestāgs (*Bundestag*) un Bundesrāte (*Bundesrat*). Pēc 1949.gada valdošās partijas ir Kristīgo demokrātu savienība (CDU) un Vācijas Sociāldemokrātiskā partija (SPD).

Tiesu vara Vācijā ir neatkarīga no izpildvaras un likumdevēja varas. Politiskās sistēmas organizāciju nosaka konstitūcija jeb pamatlikums (*Grundgesetz*).

Izpildvara

Valdības galva ir Bundeskanclers (*Bundeskanzler*).

Bundeskanclers ir izpildvaras īstenotājs. Bundestāgs balso par Bundesprezidenta izvirzīto kanclera kandidatūru, iepriekš vienojoties ar politiskām partijām. Ja pirmajā balsojumā kanclers netiek ievēlēts, tad 14 dienu laikā Bundestāga absolūtais vairākums var balsot par savu izvēlēto kandidātu. Kanclers izstrādā valsts politikas vadlīnijas. Kancleru ievēl uz 4 gadiem.

Federālos ministrus ieceļ Vācijas prezidents pēc kanclera ieteikuma. Kanclers un Federālie ministri veido Federālo ministru kabinetu.

Likumdošana vara

Likumdošanas vara Vācijā pieder divpalātu parlamentam, kas sastāv no Federālās Asamblejas jeb Bundestāga (apakšpalāta) un Federālās Padomes jeb Bundesrātes (augšpalāta) un Federālo zemju parlamentiem. Bundestāgu ievēl federālā līmenī uz četriem gadiem vispārējās, proporcionālās, tiešās vēlēšanās. Bundestāgā ir vismaz 598 deputāti, no kuriem 299 ievēlēti no vēlēšanas apgabaliem pēc mažoritārā principa. Katram vēlētajam ir divas balsis, no kurām pirmā nodota par 299 deputātiem no katra vēlēšanas apgabala un otrā balss, lai veidotu Bundestāga proporcionālo sastāvu.

Bundesrāti veido Vācijas Federatīvo zemju valdību locekļi. Katrai federālajai zemei Bundesrātē ir no 3 līdz 6 balsīm atkarībā no iedzīvotāju skaita. Federālo zemju parlamenti ir atbildīgi par šādām nozarēm: kultūru, izglītību, policiju, veselību, celtniecību un plašsaziņas līdzekļiem. Par kopējām valsts lietām lemj Bundestāgs, piemēram, ārpolitiku, aizsardzības politiku u.c.

Tiesu vara

Federālā Konstitūcijas tiesa ir augstākā Vācijas tiesa un tās mītne ir Karlsrūē. Tās galvenie uzdevumi ir:

- izvērtēt parlamentā pieņemto likumu atbilstību konstitūcijai,
- izskatīt strīdus gadījumus starp institūcijām,
- pēdējā instancē izskatīt administratīvo lēmumu atbilstību konstitūcijai,
- pieņemt lēmumus par kādas politiskās partijas aizliegšanu.

Federālā justīciju tiesa (*Bundesgerichtshof*) ir tiesvedības augstākā tiesu instance.

Federālās tiesas (*Bundesgericht*) kompetencē ir uzraudzīt likuma atbilstošu izpildi federālajās zemēs un izskatīt strīdus gadījumus, kas radušies tiesvedības procesā.

Ja tiesvedību un jurisdikciju gandrīz pilnībā regulē federālie likumi, tad jautājumi par tiesu institūcijām, to instancēm un tiesnešu iecelšanu ir federālo zemju pārziņā. Vienīgi pēdējās instances tiesas ir federālas (kā arī zemākas instances tiesas, kas izskata intelektuālā īpašuma jautājumus un sīkas disciplinārlietas). Apelācijas iesniegšanas Federāli Administratīvajā tiesā aptver tikai lietas izskatīšanu atbilstoši federālai likumdošanai.

Pie federālo zemju tiesām pieder:

- parastā tiesvedība: Apelācijas tiesas (*Oberlandesgerichte* un Berlīnē *Kammergericht*), Federālās tiesas un Amattiesa
- administratīvā tiesvedība: Augstākās administratīvās tiesas (*Oberwaltungsgerichte*) un Administratīvās tiesas
- fiskālā tiesvedība: Finanšu tiesas (*Finanzgerichte*)
- darba tieslietas izskata Federālās darba tiesas (*Landesarbeitsgerichte*) un parastās Darba tiesas (*Arbeitsgerichte*)
- sociālie jautājumi ir Federālo Sociālo tiesu (*Landessozialgerichte*) un parasto Sociālo tiesu (*Sozialgerichte*) pārziņā.